

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám. Postatakarék számla száma 12980. Kiadó-tulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre helyföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegekért és nyilttér 1-50 dinár, rendezés 1-2 Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VIII. Évf.

Murska Sobota, 1929. június 9.

23. Szám.

Jeanne d' Arc.

Franciaország ötszáz éves jubileuma Jeanne d' Arc emlékére lezajlott.

Ezelőtt ötszáz évvel a világtörténelem legcsodásabb története zajlott le, amikor az analfabéta pásztorleány Orleáns városának felszabadítására egy hadsereget vezetett s az ellenséget taktikai és stratégiai tudománya révén legyőzte s ezzel hazáját felszabadította.

A XV. század 1429—1431-es éveiben Franciaország az Angolok és a Burgondola martaléka lett s már mindenki a hazát elveszítettnek vélte. Az orleánsi erődül. Dél-Franciaország végső stratégiai pontját képezi s elestével a honban a rend s a közbiztonság felborult, vele együtt pedig a hódítók számára az út nyitva volt. A hódító hadsereg örömmámorában, a haza hadserege pedig züllöttségében rabolt és fosztogatott, a koronázatlan és a trón nélküli trónörökös tehetetlen és gyanakvó környezete pedig teljesen lehetetlenné vált.

Ily körülmények között tűnik fel d' Arc egyénisége a trónörökös udvarában, hol tervét előadta s egyben kijelentette, hogy az Isten kiküldöttje. Nehéz munka volt a lehetetlen és a gyanakvó udvart legyőzni és meggyőzni arról, hogy az analfabéta 18 éves leány az események lezajlását megfordítja, amiről már a legvakmerőbb férfiak is lemondtak, mert senki sem hitte, hogy az egyszerű pásztorleány az országot megmentheti de utóvégre „Isteni kiküldetéséről“ vizsgálni kellett. Jeanne-nak a mesterségesen átöltözködött trónörökös az összes udvaroncok között fel kellett ismernie, a kit sohasem látott s el kellett mondania imáit, a melyeket a trónörökös maga állított össze s a melyekről senkinek sem volt tudomása. D' Arc minden tekintetben kitűnően megfelelt s így kiküldetése révén a hadsereg vezetésére az engedélyt megkapta.

A pásztorleány fosztogatókból összeállított hadserege lassankint a hitben megerősödött s akor vallásos és politikai árnyalata révén a „keresztesek“ elnevezését kapta.

Politikai hírek.

Balkán államokban augusztus 1.-ére a szovjet tüntetéseket készít elő és erről a Times teszi a leleplezéseket. A harmadik internacionálé az egész világon fog tüntetéseket rendezni, de főleg nálunk a Balkánon, Indiában, Egyiptomban zavargásokat, felkeléseket akarnak szítani, ami talán nem is fog nagyon uhezen történni, mert ma senki sincsen megelégedve a sorsával.

Németország. Szeptember elsejéig kiirítik a Rajnavidéket 36.885 millió arany márkát fizet Németország.

Boegrádi magyar katonai attasé Délszerbiában utazgat feleségével. Bitoljba érkezett, ahonnan Gradskóra utazott s megtekintette az ásatásokat. Később az óhridi tóhoz, hogy

A hosszas eredménytelen tárgyalások sikertelensége folytán a harc megkezdődött, mely keresztetek teljes győzelmével végződött. Jeanne kiindulási pontja Vancanleurs, miután következik az orleánsi győzelem 1429. május 8.-án a trónörökös ranenni-misztikus megkoronáztatása — 1429. július 17.-én, mely alkalomkor a Páris előtti ütközetben megsebesült, majd következik a compiegne-i fogság — 1430. május 23. — s végül a ronenu-i máglyahalál 1431. május hó 30.-án.

Az egyszerű pásztorleány nem ismert ellenséget s a kardot a végső esetben ragadta meg; az idegen nyelvűekben a szülöttség véletlenségét látta s nem az üldözöttekét; harci zászlójára nem a leigázás s a hódoltság, hanem a testvériség volt ráírva s nem követelt egyebet mint népének szabadságát.

Két éves szereplésének tartalma alatt a vérengzésnek teljesen végett vetett, miután következett kiküldetésének legszimbólikusab *máglya halála*. A király gyanakvó és nagyravágyó udvara a felszabadítót az ellenségnek kiszolgáltta, a mely az igazi hőst s a testvériség jelképét a tűzlángok halálára ítélte.

A máglya halott *krisztusi szeretete* a leigázott s a szenvedők iránt a legkatulikusabb; s ép

a szép vidékben gyönyörködhesenek.

Kénárd angol és Seba csehszlovák követ látogatást tett dr. Kumanudi Koszta helyettes külügyminiszternél.

Páris. A jóvátételi szakértői bizottság egyhangú megállapodásra fog jutni mindenben, sőt még a német fenntartások és feltételek ügyében is. Eyyetlen akadály a belga, márkakártérítési követelés. Ez utóbbit elutasították a jóvátétellel. Amde Belgium ilyen körülmények között nem hajlandó aláírni a bizottsági jelentést. A szövetségesek elismerik a belga követelés jogosságát Pierpont Morgan amerikai szakértő Párisból Cherbourgba utazott és onnan folytatja útját Amerikába.

A francia-amerikai adóságok ügyében Poincaré és a

ezen női és emberi tulajdonságok egyesülése; a jóság, a szánalom s a szeretet képezik az akarat s a tudás érvényesülését s csak így érhető meg óriási munka sikere, mi őt az Orleánsi Szűz jegyébe iktatta az egész világon.

Az Orleánsi Szűz egyetlen egy párthoz sem tartozott s azt nem is vindikálják neki. Az ő fehér zászlójának feliratára: „Ne okozz semmit másnak, amit nem kívánsz, hogy más neked okozzon!“ a világ összes nemzetei találkozhatnak.

Az egyszerű pásztorleány szentté avatott, az Angol imperializmus legkiválóbb egyéniségei a kivégzést a leghatározottabban elítélték s a Francia nemzetel együtt az egész világ népe dicsóiti és magasztalja annak dacára, hogy hadsereget véres ütközeteken vezetett s ma azon helyeken, hol ezelőtt ötszáz évvel lába nyomait a piros vér festette, most útját prossciciók kísérik.

Alig mullott el egy évtizede a borzasztó vérengzésnek s már milliók véres martalékai, kinlódunk s várunk az igazi békére. Az ötszázad ügyeinek lezuhalt levelei rétegét a piros vér ismét befestette s egy évtizeddel betakarta, kell hogy fehér rügyet hajtson az Orleánsi Szűz fehér zászlója. SZABÓ ELEMÉR.

parlament között súlyos konfliktus támadt, mert Poincaré nem akarja előzetesen letárgyalni a dolgot, hanem rendeleti uton végzi a ratifikálást úgy, hogy a parlament csak utólagosan járulna hozzá. Ugy mutatkozott, hogy a terv végre lesz hajtható, amde a kamara külügyi bizottsága tiltakozik az ellen, hogy a ratifikálás kérdésében a döntés a parlament mellőzésével történjen.

Törög-Görög egyezmény rövidesen létrejön. A konferencia Angorában lesz megtartva a balkáni államok tengeri leszerelése érdekében. Résztvevők a fentiekben kívül Jugoszlávia, Románia és Bulgária.

London. Baldwin kormány azonnali lemondását kívánja konzervatív párt Chamberlain a választások eredményéről nyilatkozva kijelentette, hogy Baldwin lépjen az alsóház elé és ott vegye fel a harcot. A kusza helyzetet a parlamentben kell megoldani. Ugyanis mivel a választások holtpontra jutottak, mert abszolút többsége egyik pártnak sincsen és a Baldwin kormány csak a munkáspárt és Lloyd George kegyelméből tarthatja fenn magát, munkáspárti kormány pedig nem veheti át a vezetést, mert a két polgári párt kényekedvének lenne kiszolgáltatva, csak egy mód áll rendelkezésre: a konzervatívok és a szabadelvűek végezzék a kormányalakítást, de erről meg Lloyd George még hallani sem akar. Szóval begubózták magukat ezer fonállal, most meg kell várni a metamorfozist, a lepkevé alakulást, amely kirágja majd a gubót. Csak az a kérdés simán fog-e mindez menni?

Szovjet megszakítja a diplomáciai viszonyt Kinával, mert a szovjetoroszországi charbini konzulátus épületében házkutatást tartottak és ezzel a kínai kormány megszegte ama nemzetközi jogot. Oroszország nem ismeri el a kínai követségek és a konzulátusok területenkivüliséget. Erre a kínai külügyminiszter a moszkvai kínai ügyvivőt utasította, hogy teljes személyzetével együtt egy héten belül feltétlenül térjen Kinába vissza.

Terjessze és olvassa a „MURAVIDÉK“-et

Visszaemlékezés

(a — 30°-ra)
Lágy tavaszi szellő leng, suttog a falomb
Rózsát terem minden bokor, völgy és a
domb.

Pacsirta dal száll, a napsugaras légben,
Dicsérvé az Istent oda fűn az égben

Én és dicsőítlek Ióságos Istenem,
Meghozta a tavaszt, melyet vártunk

regén.

Elűntek nyomai, a borzalmas télnek
Mikor a szegények, oly nyomorban éltek.

Fátelen szobákban, dideregve, fázva,
Füdtük mostan verőfényben napsu-

gárba.

Régelők napestig isszadunk eleget,
Nem kérünk a dustól sem fát, sem

kényeret.

Kérgen tenyerünkkel megkeressük mi azt
E tudat elő beátnánk s ex nyújt nekünk

nyugást.

Az Istentől is csak egészséget kérünk,
S így tán majd valahogy szükecskén

megélünk.

Mert a szegény sorsa türes és szenvedés
Ezek nélkül élő manapság már kevés.

Örökké e szócská éljen bennünk: A hit!
Mely minket türes és szeretet lanit.

DANTES.

HIREK.

HETI NAPTÁR.

JUNIUS (31. nap) 25. hét.

Hó és hét napjai.	Róm. kath.	Protestáns.
9. Vas.	3. Prim és F.	2. Félix
10. Hétfő	Margit kir.	Margit
11. Kedd	Barnabás ap.	Barnabás
12. Szerda	Fak. János	Klaudius
13. Csüt.	Pád. sz. Ant.	Tóbiás
14. Péntek	Nagy Vazul	Vazul
15. Szomb.	Vid., Jolán	Vid

Az elrabolt sziv.

(A régi török megszállás időkéből.)

Irta: SÁRDI GYULA.

(Folytatás.)

A kut felett a két árok között
kötősziv alakban egy domb emelkedik
kisebb s nagyobb horpadásokkal.
A dombot csoportos metring téli zöld
borítja. Ezen a helyen volt — a török
időben — Berkenyész Sándor a vidék
leggazdagabb és legvallásosabb embe-
rének erős vasrácsozattal bekerített
gyönyörű kastélya, homlokzattal és er-
kéllyel a kut felett, nyári napkelet felé.
Berkenyész Sándor részben kereskedő,
részben földbirtokos volt. E szép kas-
télyban lakott Berkenyész Sándor a
feleségével és 18 éves leányával Ju-
liskával. Azonkívül néhány udvari cse-
léd is volt. Mivel hogy közelben szomszédja
nem lévén, a ház éjjeli biztonsá-
gát három erős betanított véreb
őrizte. Ezek miatt ismeretlen ember éj-
szaka az udvarba be nem juthatott,
mert azok gazdaságát megvédezték —
ha kellett — életüket is feláldozták.

Vásárok:

Június 12. Tarnóche, 15. Nedeliáche,
16. Prosenjakovci.

Időjárás:

Herschel szerint: változó, 14.-től sze-
les nedves. — Tapasztalat szerint:
10.-étől meleg idő.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	225—
"	Rozs	"	220—
"	Zab	"	250—
"	Kukorica	"	250—
"	Köles	"	200—
"	Hajdina	"	220—
100 kg.	Széna	Din.	50—60
"	Bab cseres	"	600—
"	Bab vegyes	"	400—
"	Krumpli	"	80—150
"	Lenmag	"	600—
"	Lóhermag	"	2400—
1 kg.	III.	II.	I. prima
Bika	7—	8—	9-50 10—
Üsző	7—	7-50	8-50 9—
Tehén	4—	5—	6— 8—
Borju	—	—	12— 12-50
Sertés	—	—	15— 15-75
Zsir I-a	—	—	29— 30—
Vaj	—	—	35— 40—
Szalonna	—	—	28— 25—
Tojás 1 drb.	—	—	0-80

Valuta.

Zürichben 100 Din =	9.127 sikk.
100 Doll. (E. A.) adnak itt	5610 Din.-t
100 Pesoért (Urug.)	4900 "
100 Márkaért adnak itt	1320 Din.-t
100 Frankért (Páris)	215 "
100 Pongóért	990 "
100 Schil. (Bécs)	798 "
100 Cseh kor.	168 Din.-t

— Eljegyzések. Hári Lipót
domanjsevcei evang. lelkész június
hó 4.-én tartotta eljegyzését, ne-
messzalókai Szakonyi Olga ur-
leánnyal, nemesszalókai Szakonyi
Kálmán felsőcsatári körjegyző
leányával. — Kericsmár Iván kri-
zevcei szabómester leányát Aran-
kát eljegyezte Čuješ Jakab pénz-
ügyőri alszemlész Domanjsevceiről.

— Tüz. M. hó 20.-én Varga
István puoncii lakos fából épült
régli háza az istállóval együtt d.
u. 4 óratájt kigyulladt s egészen
leégett. Kenyérsütés után a ke-
mencében hagyott parázstól fo-
gott tüzet a fakémény és a szal-
matetőzet. A kár biztosítás révén
megtérül.

Mivel fedjem a házamat?
Nem mással mint RATKOL-féle
cementcseréppel.

— Ismét az ártatlan szőlő-
vessző Siplics szebeborcei gaz-
da férjhezadott lánya lakodalmát
ülte az elmúlt vasárnap. Amíg a
násznap jókedvvel töltötte az éj-
szakát, azon idő alatt, eddig még
ki nem nyomozott gonosztevő —
ellensége az örömapának, Siplics-
nek — vagy 140 szőlőtökéjét,
melynek mindegyikén 32—45 fűrt
diszelgett, venyigeollóval kivag-
dolta. Siplics feljelentést tett a
puoncii csendőrsön, mely a
nyomozást megindította.

— Az új buza vételára.
Bácskában a „zöldhite” szokás-
ba vett dolog. A gazda ki pénz-
szükében van, aratás előtt már
eladja termését, természetesen
30—40%-al olcsóbban a rendes
árnál. Ily kötések mai árkialaku-
lása métermázsánként: 160—170
Din. Az elmúlt évben 200 Din.-
ért kelt el a zöld buza.

— A ljubljanaí Vöröskereszt
Egyesület kerületi bizottsága,
amely már husvétkor a helybeli
szegények között 3000 Din.-t
osztott szét, ujlag egyszeri se-
gélyképpen szegényeinknek 2000
Din.-t adományozott, melyet a
helybeli fiók egyesület a legna-
gyobb szükségűt szenvedők kö-
zött osztott szét. A segélyezettek

nevében a legmélegebben köszön-
jük az Egyesület eme jótékony-
ságát és kérjük, hogy továbbra is
reánk gondolni sziveskedjen. —
A Vöröskereszt Egyesület helyi
bizottsága Murska Sobota.

— A kapornaki Önk. Tüzöl-
té Egyesület folyó hó 2.-án ugy-
anyagilag mint erkölcsileg, jól si-
került táncmulatságot rendezett.
Melyre megjelent a hodosi szomszédos
bajtárs egyesület, ugyszintén
nagy számban az ottani lakos-
ság, amely első sorban érdemi
elismerésünket és hálás köszö-
nünket. Kiváló képpen nem mü-
laszthatjuk el hálánkat kifejezni
Berke Károly, lakatos és géptu-
lajdonosnak, aki a felülfizetések-
nek legnagyobb összegét adta: 50
dinárt, ugyszintén Preisz vegy.
kereskedő, és Skalics vendéglős
hodosi lakosok 30—30 dinárt,
Stefanec safovcii lakos 20 dinárt.
Továbbá ezuton nyilvánítjuk há-
lás köszönetünket mindazoknak,
akik bármily módon igyekeztek
mulatságunk sikerét előmozdita-
ni. — A rendezőség.

— A leszerelt hegy és er-
dőőr. Dolnja leadvai tudósítónk
jelenti: Mult hó 28.-án este 7
óratájban a dolnai (völgyifalusi)
erdő- és hegyőr, a szt. miklósi
és dolnai birtokokon elhuzódó
országhatártól az erdőnyíláson át
vette rövidebb utját hazafelé. Pár
lépést tett csak, s észrevett a bok-
rokból kihúzó revolvért, melyet
egy gugoló ember szegezett reá.
Az ismeretlen egyén megállította
a halálra ijedt hegyőrt s ezen
szavak kíséretében: „Hej gazem-
ber ismerlek, te jóban vagy a
fináncokkal” — már is elővette
kését, levágta a hegyőr hivatalos
jelvényét s elvett esküokmányát
(igazolványát) mondván „ez jó
lesz nekem”. A hegyőrt megpo-
fozta s azzal ellillant. Másnap

nevelkedett szivében és vérében az az
általános közös természeti erő, mely-
szerint „a virágnak megtiltani nem le-
het, hogy ne nyíljon, ha eljön a ki-
kelet.”

Itt érzet ő is szivében először
szerelemet, a vidék legszebb leánya Ju-
liska iránt. Szivének kitörő szerelmét
többé megfékezni nem bírta. Egy szép
vasárnap napon mikor Juliska tem-
plomba ment, ott várta már őt a tem-
plomon, s szivének titkát itt vallotta
be. Juliska a nem várt kijelentésre
majdnem félholtra rémült s a legény
követelte Juliskától a szerelem viszo-
zásáról leadó válaszát. Juliska nemtu-
dommal válaszolt, pedig dehogy nem
tudta. Ki tudta volna ő röviden mon-
dani, hogy nem; de ezt nem mondot-
ta, mert tudta, hogy a török legénynek
hatalmában áll, hogy egy egész török
csapattal Juliskát még a szülei karjai
közül is kiragadhatja és elrabolhatja.
Juliska a basa fiától nem várt szerel-
met sirva vallotta be szülei előtt. A
szülők, kik szintén rémültek a nem
várt vőlegénytől, Juliskát azzal báto-

ritották, hogy a törököknek már ugy-
sincsén sok idejük ezen a vidéken, így
majd meg fog szabadulni Juliska.

Az idő haladott a legény mind-
inkább erősebben vonzódott Juliskához.
Már el is látogatott időnként Berkenyész
Sándor lakására. Juliskával már
többször beszélgetett a ház erkélyén;
de ezt a titkát alya a véa basa előtt
még soha be nem vallotta. Talán az ő
elméjében is azok a gondolatok fo-
roglak, hogy csak titokban akartalak
szeretői.

IV.

Felkelő csapatok a törökök ellen.

De mindennek eljön az ideje, a
törökökre is elérkezett. Sötét felhők
tornyosodtak nyugat felől az ő hatal-
muk ellen is, az elmenekült fiatalság
az osztrákokkal szövetségbe nagy szá-
mu haderői szerveztek a törökök ellen.
Ennek hírére a török tábor lassanként
fogyott, a törökök el kezdettek kisebb
s nagyobb csoportokban szökni.

(Folyt. köv.)

ORSZÁG-VILÁG.

— Agrár bank részvénytársaság, mely 300 millió alapítókéval és 140 millió állami részvény részesedéssel alakult meg, kibocsátotta részvény jegyzési felhívását. A felhívás szerint f. hó 22.-éig lehet jegyezni részvényt, darabonként 500 Din. értékben, melyre 125 Din-t mint előleget, a többit 1930. március 31.-éig kell lefizetni. Tíz részvény, egy szavazatra jogosít.

— Uj vadásztörvény fog életbe lépni. Az erre vonatkozó javaslat szerint a vadászbérlés 12 évi időtartamu lesz. Vadászbérlés csak a 18 éven felüli egyének kapják, ha a vadászegyesület tagjai. Károkért a bérlő lesz felelős; a bérlő fizeti a 2%-os állami illetéket, a bérbeadó pedig 10%-ot a bélyegeken kívül. Saját vadászata csak annak lehet, kinek hegyekben 250, sikterepen pedig 500 hektár tagosított birtoka van. (1 hektár = 1738 kat. hold).

relnek meg merényletet, fel fogja menteni a következmények alól. Az új törvényjavaslatnak erős ellenzéke van a német parlamentben.

— A motorbiciklis rendőröknek nem szabad többé lesben állani. Whalen new-yorki rendőrfőnök kijelentette, hogy a motorbiciklis rendőrök részére rendeletet fog kiadni, melyben eltiltja nekik, hogy elbujva lessenek a gyorsan hajtó autókra. Ezentúl a motorbiciklis rendőröknek állandóan az utvonalon kell tartózkodniuk. Az új rendelet nagy feltűnést és meglepedést keltett.

— A holtta nyilvánított ember megjelent szülővárosában. Leonore Hemion, egy jómódu állattenyésztő, aki Paterből 25 esztendővel ezelőtt elköltözött s akit két esztendővel ezelőtt halottnak nyilvánítottak, megjelent a városban. Hemion, aki a legjobb egészségének örvend, Beggs bíró előtt követeli az elhunyt szülei utó maradt vagyonnak reá eső részét.

— A volt német császár unokája autómunkás Amerikában. Lajos Ferdinánd porosz herceg, a volt német császár unokája, a Ford Motor Company telepén dolgozik — és szemmel láthatólag egyszerűen érzi magát. Mikor kiderült, hogy a herceg mint egyszerű munkás dolgozik a telepen, ahol autórészeket állítanak össze, az újságírók valósággal megrohanták. Ő egy pillanatra sem tagadta a kilétét és azt sem tagadta, hogy nagyon szeret dolgozni. Közben kint állt a többi munkás között, az épület előtt egy padon és papírcsokból ette az ebédjét. A herceg már Németországban is autómunkás akart lenni, de a szülei nem engedték meg neki. A herceg husz esztendő.

— A sepsii gyilkos cigányok vezére Filke Sándor töredelmes vallomást tett elmondta az egyes gyilkosságok részleteit és azt is, hogy kik vettek részt a gyilkosságokban. Szembesítéskor a bűnrészesek tagadták részvételüket.

— Két százhárom fényképnagyításokra felvett előlegekből tartotta fenn magát a Bácskában. Prekmurjelek vigyázatok. Idegen ismeretlen utazónak semmiféle előleget ne adjatok, mert az igazolványai hamisítványok lehetnek.

— Prágában egészen véletlenül nagyarányú kémkedést leplezték le. A Prága melletti repülőtér várótermében egy aktetáska felejtetett, melynek zárja közé volt szorulva egy szigorúan bizalmas irat, melynek kiálló néhány szava elég volt gyanakeltése. Kiszült, hogy egy Tauss nevű kapitány valószínűleg Németország javára kémkedett. A csehszlovák vezérkar legfőbb titkait havi 50 ezer csehszlovák (85 ezer dinár) elárulta. Tauss semmit sem ismer be. A katonai hatóságok folytatják a nyomozást.

— Fényes nappal betörték Szubotica központjában levő dr. Fischer János ügyvéd lakásába és harmincezer dinár értékű ezüstöt loptak el, mialatt az ügyvéd családjával a palicsi villájában lakott.

— Páris általános postásztrájk fenyegeti azért, mert a legutóbbi postásmozgalom miatt százhusz levélhordót felfüggesztettek. A szakszervezetük vasárnap este tiltakozó gyűlést tartott.

Attól tartanak, hogy a sztrájk hirtelen és váratlanul fog bekövetkezni mint 1901.-ben.

— Huszezer dollárt kapott egy magyar leány sérüléseért. 1929. május 15.-én egy teherautó összetört Gellajda József woodbridgei lakos 4 éves kisleányának, Lujának, a ballábát, ezenkívül a nyakcsigolyacsontja repedt meg és agyázkódás nyomai maradtak meg. A kis teremtés sérülései következtében soha járni nem lesz képes. A balesetet okozó Raritan Mercantile Companyt 75 ezer dollár kártérítés erejéig perelte a szerencsétlen gyermek apja a new brunswicki Supreme Courton, mely ügyben a bíróság 20 ezer dollárt a gyermek sérelmeiért megítélt.

— Több mint egy millió gyerek a new-yorki népiskolákban. A new-yorki Board of Educaiton elnöke, George J. Ryan, újból történet megválasztásakor beszédében beszámolt arról, hogy New-York népiskoláit jelenleg egymillió tízezer ötszáz gyermek látogatja. Hét év előtt 900,250 volt a tanulók száma. Ryan dicsérte a városot, hogy a népnevelés ügyében a tantestülettel kooperált és nem riadt vissza az áldozattól.

Halálos ítélet.

Talán még emlékszik a t. olvasó az 1921-ben június 2.-án agyonvert nőre, akit a lippai határban Horváth Anton csernelovci cigány vert agyon. A maribori törvényszék e hó 5.-én kimondta Horvátra a halálos ítéletet.

Miért?!

Miért nem írja ki a nevét, mikor ugyanis tudjuk kinek nem tetszik minden évben a kavicsbordás, csak az utrontás.

Miért írja „Ketten”, mikor már a többiek mind kihordták?

Miért hozza elő az egyenes és ipardót s azok pótdaját, mikor azokból semmi sem megy községi utakra azokat mindakinek kötelessége adóján kívül kézi vagy igás munkaerővel javítani, vagy azokat megváltani.

Miért mutat parasztagadára, hiszen ő a fuvarozáson kívül nagyobb parasztagazda és önéki is, csak úgy van kivételve fogatjára mint más kisebb parasztagazdának.

Miért hivatközik autókra, mikor azok csak országúton járnak és ők nem fizetik azok után adójukat. Miért nem jár a nagyfuvaros is az országutakon és rontja a községi utakat, pláne „Kis-Kanisán”, ha nem akar kavicsot hordani?

Miért látja igazságtalannak a helyiek kijelölését?

Miért akarja, hogy a tehénfogatok hordják a norsinai utra, mikor meg a kavicsbánya mellett akar hordani?

Miért hordta ki a norsinai utra minden kétlófogatós kisebb parasztagazda, miért ne hordandóda egy nagyobb parasztagazda?

Több parasztagazda.

Szülőfalum.

Neve nem az mint volt régen
De én mégis annak érzem.
Él még benne anyanyelvem,
Melyet mindig úgy szerettem.
Bármilyen nyelv meg nem vetem,
De legjobban ezt szeretem.
Szeretném Oh! hogy ne tudnám
Hissz így tanított ed's anyám.
Így tanított imádkozni
Szülőföldet megbecsülni.
Megtanultam megis tartom,
Mig csak élek el nem hagyom.
Fizetségül nem kapok mást
Csak egy szük s mély, ridok lakást.
Márvány kriptám nem lesz nekem,
Mert én szegény nem érdemlem.
Tegyenek csak anya földbe
S majd betakar pázsit földje.

5 hónapig Palma
5 mig bőr 2 hónapig

Ido pénz, pénz erő
Egyikből sincs heverő
Kereset bár elég,
Sporolás a nyereség
Las Palmát kell hát hordani,
pén Mert ami két hó helyett
erő 5tig tart.
Palma Gazdagítja a magyart.

PALMA

— Óráisi földrengés volt Argentínában, melynek eddig 200 halottját és több száz sebesültjét lehetett megállapítani. Legnagyobb pusztítást a földrengés Médoza államban vitt véghez.

— Rádió, kik titokban engedély nélkül rádiót szerelnek a jövőben 900 dinárra lesznek büntetve.

— Ragályos himlőbetegség ütött ki egy Angol hajón. Az Assyria nevű angol hajó, mely Indiából érkezett ide, jelentette, hogy utközben két utas himlőben meghalt. A francia hatóságok a hajón levő összes utasokat a legszigorubb orvosi vizsgálatnak vetették alá és 12 napig minden utast vesztegzár alatt fognak tartani.

— Megbüntették, mert az autóban megcsókolta a feleségét. Joseph Liprot west pateroni (N. J. lakos alkonyatkor hazafelé hajtott a gépkocsiján Passaicról. A tavasz és az alkonyat

hangulata arra idította, hogy a mellette ülő hölgyet háromszor is megcsókolta. Arthony Barrow rendőrőrmester ezt meglátta és odaugrott a kocsihoz: „Megcsókoltad a feleséget!” mondotta. Liprot nevetett: „Ez a feleségem!” A rendőrőrmester: „ezt a mesét már sokszor hallottam”. At nyújtotta az idézést. A bíró elé Liprot bevitte a feleségét. Mégis elítélték 27 dollár 50 centre, vagyis 9 dollár 16 centbe került egy csók. A feleség megfizette a büntetést, de s passaicai asszonyok azóta nyugtalanok, hogy már a feleséget se szabad nyíltan megcsókolni?

— Uj öngyilkossági törvény a német parlament előtt. A német törvényhozás az öngyilkosság kísérletezőire új törvényt fog életbeléptetni. Az új törvény azokat, akik másokat igyekeznek öngyilkosságra bírni, a legszigorubbban fogja büntetni, ellenben azokat, akik saját életük ellen kísé-

GAZDÁLKODÁS.

Tetvesség.

A tetvek, e bőr-, szőr-, tollparaziták, különféle alakúak. Mind a három fajból számos fajta ismeretes. Mindenik erős viszketést okoz és ezért az állatuk megáramlott állatok nyugtalanok, a kifáradásig vakaródnak, nékik bőrlobot, szőr- és tollhullást okozhatnak.

A tetvek rendszerint nem gondozott, rosszul táplált állatoknál találhatók. A toll és szőrtetvek a toll és szőr vékonyabb puhább szálait keresik fel, a vértetvek pedig a vékonyabb, bőrrészeket, nevezetesen a nyakoldalokat, a tarkót, a faroktőt, lágyéket, sertéseknel combok belső felületét.

Hannan eredhetett e vidék lakosai között levő ama téves nézet, hogy a tetvesség az egészség jele? Falusi emberek között járva csodálkozással hallom elég gyakran, hogy ez vagy az a malac egészséges, mert tetves. És ha kérdezem, a tetű okozza néki az egészséget, vagy tetű csak jelzi az egészséget? — rendszerint oda lyukadunk, hogy az csak jelzi az egészséget. A nép a tetveket talán ezért eltűri az állaton, és ez elég nagy hiba.

Régebben a vérbajok egyike a szifilisz, bujakórság (franciakórság, francosság, luesz.) Franciaországból kiindulva elég erősen elterjedt Európában. Az egyedüli gyógyítószeré régebben a higany (kénese) volt, amelyet az ilyen szerencsétlen vérbajcsok kenőcs alakjában használtak; ezek voltak a kenőcsurak.

Mivel a kénese gőzök elég erősen ölnek a tetveket, könnyen érthető, hogy a beteg (szifilisz) embereken a tetű nem él, még a fantetű (lapostetű) sem. A többszöri tapasztalat azt mutatta, hogy míg az egészséges embertársai mind megkapták érintkezés folytán a fantetveket, addig a kencelt bujakóros beteg egyetlen példánnyal sem vesződött. Innen eredhetett az a közös vélemény: a tetves sertés egészséges. Éppen az ellenkezőjét tapasztalom negyven év óta. A tetves sertések, mert nem lesznek gondozva, puhább, gyengébb szervezetűek, rosszul hiznak, könnyebben fertőződnek ragályos betegséggel. A nagyfokú tetvesség már magában véve is elég súlyos betegség, amelynek latin neve: fitriasis.

Hogyan kell gondozni az állatokat, hogy a tetvektől megszabaduljanak? Nagyon egyszerű. A testen levő tetveket, az istállóban, ólban, szerszámon, pokrócon levő tetveket és annak petéit el kell pusztítani, akkor szépen gyógyul a bőrlobot, az állat gyengesége stb. E célra legjobb az ólrések és az állatok gyakori kefézése, fürdőtése 10—10 naponként. A tíz napos időközök azért vannak, mert a tetvek tojásait semmiféle módon megölni nem lehet, ellenben tíz nap alatt az ifjú állat kibúvik belőle, azt könnyen lehet ártalmatlanná tenni. A farészeket és téglából készült alkatrészeit az ólnak, istállónak forró lúzzal, kefével tisztítjuk, azután friss erős mésztejjel vastagon bekenjük. A beteg állatokra számos szer alkalmazható. Creolin fürdők, lizol, bacillol lemosások; olajok bekenése; 5%-os fol. nikotiana főzetek, meleg 6%-os ecettel; arzencet, semen-stafisagria, sabadilla öt percentes ecetes főzetjei stb. stb. mosások, különféle kenőcsök és porok mind jók. Friss piretrum virágok, stafisagria, sabadilla, petrezselyem magvai továbbá madaraknál, anis magvak verátrum album és sulfur poralakban mind jó szer a tetvek általános pusztítására. Finomabb, kényesebb állatok tetvességének gyógyítását bizuk állatorvosra, mert gyakran láttam súlyos mérgezéseket, melyek a szakszerűtlen tetűpusztítások okoztak. Évekkel ezelőtt egy tehén elhullott, mert tetűkenőccsel — szakértelem nélkül — kegették. Nemes.

nek tartva és igazolvánnyal (pedigré) ellátva.)
Mi a magunk részéről üdvözljük a gyógyszerész ur e fáradságot és költséget nem ismerő a nép és az ország javát előmozdító ténykedését, amihez sok szerencsét is kívánunk.

Az új ipart kezdőknek a jövőben nem kell adóbizonnyalat. A noviszádi kereskedelmi és iparkamara felkérésére a noviszádi pénzügyi főigazgatóság közölte az összes elsőfokú iparhatóságokkal, szolgabiroóságokkal és városi tanácsokkal, hogy a jövőben az új ipart kezdő személyeknek nem kell az iparendelőy kérvénye mellé becsatolni az adóbizonnyalatot arról, hogy adójukat fél évre előre kifizették. Ez az eljárás, amely eddig érvényben volt, az új adótörvény 48-ik és 127-ik paragrafusa alapján megszűnt.

Szerkesztő üzenete.

G. Stari Bečej. Levelező lapját a kiadónknak átadtam, mert az anyagi ügyek nem tartoznak hozzám. Én a pénzügyi dolgokhoz egy szót sem ellene, sem mellette nem szólhatok. Mindenesetre jól teszi, ha rendezi a dolgot. Mi mindannyian tudjuk Ön nem az a becsstelen ember, aki megrendeli a lapot, de fizetni nem akarna. Szívélyesen üdvözölöm.

Iróinknak. A kerületi (kapitány) főnök ur rendelete értelmében a Ra-

čič Puniša perről a lapba írni megvan engedve, de csak úgy és azt amit az „Avala” közvetítő nyilvánosságra hoz.

Joseph N. Bethlehem Pa. Levél nélküli újságközleményeit, melyet may 20. 3.⁸⁰ PI 1029. PA posta ellátott borítékban küldött megkaptam. A levél felül két helyen egymástól 4 ujjnyira mindenik I ujj mélyen van harántul beszakítva, amelyen át mindent ki lehetett csipesszel összehenggetve venni és visszarakni.

Legjobb
kerékpárok
valamint alkatrészek
jutányosan kaphatók
Nemecz János
vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože
k u p u j e
po najvišji dnevni ceni
Trautmann Franc
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

Evangelicsanszke
krsztsanszke
MRTVECSNE
peszmi
DRÜGO VÖDÄNYE
sze dobijo v trgovini
HANN IZIDOR v Murški Soboti.

SZTARISINSZKE I
ZVACSINSZKE
knige
v szlovenszkom jeziki
sze dobijo v trgovini
HANN IZIDOR v Murški Soboti.

A legtokéletesebb és legalkalmasabb
GAZDASÁGI GÉPEKET
motorokat,
cséplőgépeket,
vetőgépeket,
kaszálógépeket,
szántógépeket,
triőröket stb.
a legkedvezőbb árak és
feltételek mellett szállít
AGRAR k. d. ZAGREB, Draškovičeva 35.

